

۱۶ کانون ثانی ۱۳۲۸

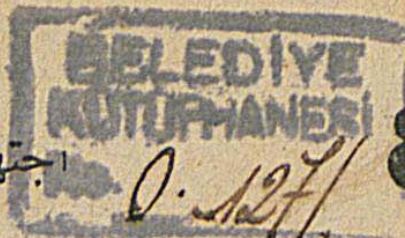
نومرو ۵۰

آدرهس :

اجتهاد اداردخانهسی :

دارالمعلمین قارشینده دائره

مخصوصه در .

اجتهاد

آدرهس :

İDJTIHAD

Constantinople

سنه لك آبونہ بدلی ۴۰ ، نسخہ سی

۵۰ پاره در .

دوردنجی سنه

پنجشنبه کونلری نشر ایدیلیر اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

بونلردن ماعدا ایمپراطورک اوچ اوغلی ایله بش کریمه سی
کوچک سنده وفات ایتشاردر .

یکی کنتیج ایمپراطور :

اخیراً ایمپراطور اولان ولی عهد (یوشی هی تو)
حضر تلی ، اوزرینه حکمران اولمغه چاغیرلانی ممالکده
فکر تجدیده هم بزم اولارق یتشدی ...

۱۹۰۰ ده ازدواجی ژاپون عادات خصوصیه سی
اوزرینه پک مهم ، شایان دقت بریکلیکی کوسترمشدی ..
بوتاریخدن مقدم هیچ برژاپون خاندان ایمپراطوری اعضا سی
عموم خلقک اورطه سنده ازدواج ایتماشدی . فقط پرنس
(یوشی هی تو) دوکونک اوروپا طرزنده اجرا ایدیله جکنی ،
برچوق مدعوینک مراسمه دعوت ایدیله جکنی اعلان
ایتشدی .. بونک دها مهمی ، اجدادینک کوره نکلدن
واز کچهرک ، ملتک آرتق تظاهر ایتش آرزوسنی تطمیناً
یالکز برزوجهیه زوج اولسی ایدی ...!

جفت ایمپراطورینک ، قسم اعظمی (هایاما) و (نیفکو)
ده کی خصوصی صیفه لرنده کچن ، حیات ازدواجلی ال
بختیار عائله آشیانه لرندن برینه نمونه اولمشدی ...

ماردشال قونت (نوکی) نیچون اتخار ایتدی :

بر « سامورای » ک روحی

محرری : ژاپونیا لی (یونه توکوچی)

حد ذاتنده حیات ، کند یسندن آنجق ئولومله قور تولونور ،
بر هائله در . بناءً علیه ئولوم حیاتک صوکی دکل بلنکه
امیدی ، باشلانغی در دیدیکم وقت عجبا بر (بودیست)
بد بینلکی می کوسترمش اولورم ؟ طوغریسی چوق دفعه لر
اثبات اولونمش درکه ئولوم بر آخلقق یاخود بر فعل منکرانه

حکمداری اولدیم خلقک احوالی نه مرکزده در ؟ !
بالطبع ، مترجم بارون (سویه ماچو) نک بزی خبردار
ایتدیکی کبی ، انبای ترجمه ده ایمپراطورک افاده ایتک
ایسته دیکی حسیاتک آنات ونکاتی ، لطافت شاعرانه سی
ضایع اولمشدر .

(قونفوچیوس) : « دورت دکنزک سکانی یکدیگرلرینک
برادرلری در . » [*] دیوردی : ایمپراطور بوفکری ملتک
قلبنه رکز ایتیه چالشمشدی .

بونکله برابر ، بز اوئی کرک بر حکمدار ، بر صدد ،
بر رجل حکومت ، بر عسکر ، بر انسانیت پرور ، یاخود
بر ادیب عد ایدلم ، هر نه اولورسه اولسون ، مرحوم
ایمپراطور مساعی وغیرت بشریه نک الیلهری صنفده
بولونیوردی ...

سالنامه بزدا ایمپراطورک آتیده کی اولادینی کوستریبور :
۱ - پرنس (یوشی هیتو) . تولدی ۱۸۷۹ . ۱۸۸۹ ده
ولی عهدانی اعلان اولوندی . ۱۹۰۰ ده پرنسس
(حاداقو) ایله ازدواج ایتدی . اوچ اوغل
صاحبی . بوکون ایمپراطور .

۲ - پرنسس (مازاقو) . تولدی ۱۸۸۸ . پرنس
(چون شی زا) ایله متأهل .

۳ - پرنسس (فوزاقو) . تولدی ۱۸۹۰ . پرنس
(ناری هی زا) ایله متأهل .

۴ - پرنسس (نوبوقو) . تولدی ۱۸۹۱ . پرنس
(یازوهی قو) ایله متأهل .

۵ - پرنسس (توشیقو) . تولدی ۱۸۹۶ .

[*] تورک معاصر شاعرلرندن بیر فرانسجه ، بیرصونته سنه
شومصرعاه باشلامشدر :

L' océan est mon frère et l' aurore ma sœur

که « عمان قارداشم در ، طلوع همشیره م در » دیمکدر . صونته نک تامی .
Viola Semper Florens عنوانیه (مطبعه اجتهاد) ک نشر ایتش
اولدینی مجموعه اشعارک 69 نجی صیفه سنده مندر جدر . ع . ج .

ایدیلن میدان محاربه دن عودتنده آتیده کی سطرلری یازیوردی :

« اوف !! .. نه خجالت !! آه ! اونلرک اختیار بابلرینک یوزلرینه نه صورتله باقه جنم ؟! .. بو بنم دونوشم بر ظفر عودتی می در ؟. پور آرتوره کیدنلرک عجباً قاچده قاچی کری دوندی ؟ »

ایشته بو سطرلر بوقهرمان عسکرک قلبنک اک مشئوم فریاد تأثراتی ایدی .. اوغللری ملازم (قاچوسوکه نوکی) ایله (یازوسوکه نوکی) یی (پور آرتور) ده تهاکمه اک معروض ، اک زور شکن مواعه ، نیچون سوق ایتدیکنی ، اونلرک اک قهرمانانه ، اک فخیع برئولومله ئولمه لرینی نیچون آرزو ایتدیکنی بو کون آکلایه بیلدم . هر شیئک اوستنه برده تهاکمه قارشى اوغللرینی محبت پدرانه ک ستره خیاتیله اورتسه ایدی خلقک ، ملتک تنقیداته مقاومت ایده مزدی . اک صوک قالان اوغلنک ده فدای جان ایتدیکی خبری کندیسنه کتیریلوب جسدینک بر بیرا فوچیسى پاخود پور تقال صندیغنک ایچنه اولسون قونمسی کندیسندن رجا اولوندینی وقت قارتالره شکار اولمق اوزره ساحه پر اموات وغاده ترکنی شدتله امر ایدرکن حتی بر دامله اولسون کوز یاشی دوکمه دن یالکز خفیفجه تبسم ایتشدی . بوسره لرده ایدی که :

« او سزک بریجک اوغلکز دی دیه فریاده حقکز یوقدر . بوراده بریسی وارکه ایکسینی بردن غائب ایتدی ! »
مأئنه بر ماتملی حرب شرقیسی (توکیو) سواقلرنده چاغربلیوردی .

ایکی اوغلنی غائب ایدن ده بالطبع ، جنرال (نوکی) ایدی .

ایکی اوغلونک ئولومیه قلبنک اوموزلرینه چوکش مسئولیت یوکنک خفیفدبکنی ، بو فلاکتی اوقدر عسکرک هلاکنه سبب اولمش کندی نقصان تدایر و تعبیه سنک

اولمادقنمعدا ، بر (مدافعه نامه — Apology) کبی ، ممکن اولدینی قدر بلند بر وقاری حائزدر ..

شبهه سز مزاج شخصییه ، احوال و شرائط محیطه کوره ، یاخود برانسانک سائقه مقدراتله مربوط بولوندینی عرق وسنک طبیعتنه نظراً فاجعه حیاتی حس ایتده مختلف درجات شدت واردر . ظاهراً صورتی آصیق ، ووردوم دویماز ، طاش یوکلکی کوزو کور بعض اشخاص واردرکه قبلرینک درینلرک نده اک کریم برشفقتی طاشیرلر ..

ایشته بونلردن بری ده غربده (پور آرتور قهرمان) ی نامیه معروف ، افندیسی (میقادو) نک او بر دنیا به رحلتی تعقیباً اتحار فعلنی ایشله یی ، ایمراطورک تابوتی حامل عربنه نک سرایی ترک ایتدیکی اقشام ژاپونجه سی (شاهانه بر اولوم — a royal death) ی قوجاقلایان مشهور ژاپون عسکری مارشال (نوکی) ایدی ..

۱۸۷۷ ده (ساچوما) عصاتنه آلاینک سنجاغنی قایدردیغندن دولای هر نه قدر کنج یاشده حیاتک جهت فخیعی بوتون بر عسکر آجیقلرله طامش ، و—وصیتنامه سنده یازدینی وجهله — تا او زماندنبری ئولوم ایچون مناسب بر فرصت قوللامش ایدیه ده ، بکا قالیرسه ، روس ژاپون حربی اثناسنده یاخود بر آز صوکره قطعاً قرار عظیمی ویرمشدی .

تکمیل دنیا بیلورکه (نوکی) — انجایی مکافات ثباتی اولان ظفر ایله متوج — حربک اک طاقتفرسا مصائبی ، صفحاتی یشامشدی . ابتدالرده کی یاکلش تدایرینک نتایجی متسلسل ، مشئوم عدم موفقیتی ، بو سببله بیکارجه کنج جسور عسکرلرک ضیاع حزیننی کورمشدی . مطبوعات غربیه نک پک آجی تنقیداته هدف اولمشدی . بو موأخذلره تحمل ایده مین (نوکی) نصل اولوردی ده ئولمش عسکرلرک آنالرینک ، بابلرینک یوزلرینه باقه بیلوردی ؟

بونک ایچون دکلی ایدی که (مظفرانه) دیه توصیف

بو قلمون مزاج اولديغنی سويله مشدی . پور آرتورده غير
اختیاری بر سوری شدتلردن باشقه هیچ بر شی یا یمدیغنی
معترفکن بو کزیده شهرتک کندیسنه نیچون ویرلیدیکی
نفسندن سؤال ایتشدی .

ایشته بو حس : - یعنی انسانلره عدم اعتماد واونلرک
متلون اولدقلری ادرک - چوشیا قهرمانی بیوک آمیرال
(طوغو) نك رفاقتنده اوروپای زیارت ایتدیکی وقت ،
ملتک قهرمانی اولارق مظهر اولدیغی اعزاز واکرامله بر
قات دهاکسب شدت ایتش ایدی ..

پور آرتورک فتحندن مقدم کندیسنی تنقید ایدنلرک
بعدالفتح کندیسنه تعبد ایتمه لرینی کوره رک تمامیه بد بین
اولمش و بو بد بینلک پرستیده سی (میقادو) نك ابدیته
کوچه سیله بوسبتون درینلشمشدی .

حیاتنک ادامه سنه سبب یکانه میقادونک بر حیات
بولونمیه سی اولمش ، اونلکه برابر توملکی اک موافق ، اک
طوغری بولمشدی . اگر جنرال (نوکی) نك هائله حیات
وجهت انسانیه سی عاقلانه و آچیقجه سويله نه جک اولورسه ،
ظن ایدرم که ، او بر (حرب الهی) اولمقدن زیاده محب
بشریت بر روح علوی اولارق مکافاتلاندیرلملی در .. چونکه
انسان آنجق بشریته حقیق بر محبتله میدان محاربه ده حقیق
بر محارب اولور ..

جنرال (نوکی) اسکی (بوشیدو) پرنسپیلرینی تشجیع
واحیا ایچون ، رخاوته ، ضعف مادی و معنوی یه طوغری
کوردیکی تمایل جدیده قارشى پروتستو ایچون فدای جان
ایتدی ! .. ژاپونلرک ، دکل چینیلرلرینک کیلرینی ، فقط
ملل غریبه نك فیلوزوفی لرینی ، ادبیاتی بلا تفریق و تمیز
یوردلرینه صوقغه باشلادقلرینی کوره رک ، ایمپراطورلغک
اساسات روحیه سنی آلت اوست ایده جک اوروپا
(Individualisme) سنک مملکته صوقولغه باشلامه سی
حادثه حقیقیه مهلکه سنی مشاهده ایده رک اسکی سامورای
قلیس حضور و آرامی غائب ایتدی ، بتون بتونه جریحه دار

جزای سزاسی تلقی ایتدیکنی محاربه دن عودتنده بر چوق
دوستلرینه اعتراف ایتشدی ...

« اوغللر مک ضیاعی ملتیه تقدیم ایده بیله جکم اصغری
بر معذرتنامه در » دیکی اعتیاد ایتشدی .

صلح دن صکره دیگر جنراللر اشتبار جنکاورانلر لریله
مفتخرانه ضیافتلرده باده نوش اولق ایچون هر طرفه
کیدرلرکن یالکز جنرال (نوکی) ایدی که قاپوسنی زیارتخیلره
صیق صیق قاپامش ، کلمات مدحیه یه قولاقلرینی طیقامش ،
مداحلردن پک آجی بر صورتده تنفر ایتشدی ... حربدن ،
بالخاصه پور آرتوردن بحث اولندقجه « تأسف ایدرم » جمله
وجیزی جواب معتادی ایدی . فقط بونلکه قلبنک هرشی
ایضاح ایدیوردی . عادت اوزره متوفی اوغللرینک جنازه
آلاینک یاپیلمامسنی عالیه سنه اشعار ایتدیکی وقت مقصدی
- بالذات کندیسنکی اولاجق اوچنچی بر تابوت اولدقجه -
مراسمک نقصان قالاغنی ایما ایتکدی ! . فقط هیات که
بر دردنجیسی اولان بیوک بر ژاپونیالی زوجیه سی قونتس
(نوکی) نك کی ده بو حزنیه نسبتنده وقور وعلوی مراسمه
انضمام ایتدی ..

مادامکه جنرال (نوکی) توملکه قرار ویرمشدی ده نیچون
عقیب حربده اتحار ایتدی ؟ . چونکه اگر عقیب محاربه ده
اتحار ایتسه ایدی اوغللرینک آجی سنه دایانامدی ، تجنن
ایتدی ده تولدی دیرلردی ..

بوندن باشقه کندیسنه فوق العاده محبت و اعتمادی اولان
(میقادو) بر حیات ایدی . اونک خدمتنه بتون عمرینی وقف
ایتدیکندن اویشادقجه قرارینی قوه دن فعله چیقارده مازدی ..
کندی قانیله اتمام ایده جکی (مدافعه نامه) یی قوه دن فعله
کتیرمک ایچون اتحارینی (میقادو) نك وفاتنه . بو اک
موافق زمانه صبورانه تعلیق ایتشدی ..

پور آرتورک فتحندن صکره شهرت جنکاورانیه سی - ایلمک
زمانلرک خلافتنه - غریبه کوندن کونه بیودکجه بشریتک
معنای حقیقی سنندن چوق شبهه لشمش ، انسانلغک نه قدر

هدیه « اجتهاد »

افغانستان امیری سراج الدین و المله

حبیب الله خان حضرتلری

اولدی .. حیاتی سراپا وطنه ، مملکتیه وقف ایتیهی وعد
ایتمش عسکر طاقنک پاره ، غرب زینت و آرایش دوشگونلری
اولغه باشلا دقلرینی کوردیکندن « - آرتق یتر !. طور ! »
امریخی ویردی . ارکندن تهلهکنک اوکنی آلتی عزم
ایتدی .. بزه ، ژاپون اولارق تعقیب ایده جکمز یکانه راه
مستقیمی کوستردی ..

وبو الهی وظیفه ارشادی - عائله ایمراطورینک محیط
ماتمدارنده طویلانوب کوزیاشری دوکدیکمز برهنکامده -
اک مدھش بر طریقله ، شاهانه بر اتحار شکلنده ایفا
ایتدی ..

انکلیزجه دن مترجمی

اورخان رضا

نه سوز وار ، نه ساز وار ؛
نکار یوق ، نیاز وار ؛
کوکله آنجاغ آغلایان ،
تولن بیر اهتزاز وار .

کلاب آئنده شیر نر ،
سما زمینلره اینر ؛

امید ! یاق چراغکی :
اوکده بیر جهان سوز .

..

هما دمیر قفسده در ،
قانادلری شکسته در ،
دوا شفای تولدورور :
طییمزده خسته در .

یانار بهارمک گلی
سیاه آچیلدی سنبل
بو ایله بایقوشک سسی
بوغار نوای بلبل .

نه مرده یز ، نه زنده یز ،
مزارلر ایچنده یز ؛

نه مؤمنز ، نه ملحدز ؛
بیلینمه یور نه دینده یز .

کوزمده هر گولن نظر ،
اولور نگاه احتضار ،

جهان خموش ، جان نزار :
نه ساز وار ، نه سوز وار .

۱۶ تشرین اول ۱۹۱۲ مامسون

عبدالله جودت

کوردستان و ارمنستان مفهومی

ژاماناق غزته سنک ۱۶ کانون اول سنه ۱۹۱۲ تاریخی
نسخه سنده « ارمنستان » می ، « کوردستان » می ؟
عنوان استفهامکاری ایله بیر مقاله یالکنزیر قاج کون اول
منظورم اولدی غزته بی و مقاله سنی کورور کورمن جواب